



# Zánik trestů a ochranných opatření + ukládání sankcí PO

---

Přednáška

25.10.2018

# Tři druhy trestněprávně relevantních okolností



---

- Okolnosti vylučující protiprávnost činu  
*(nutná obrana, krajní nouze,...)*
- Okolnosti způsobující zánik trestní odpovědnosti  
*(účinná lítost, promlčení trestní odpovědnosti )*
- Okolnosti způsobující zánik trestu



# Zánik trestu

---

- Zánik práva státu na výkon trestu *a povinnosti pachatele trest vykonat*
  
- Zánik negativních důsledků odsouzení

# Zánik práva státu na výkon trestu



---

- Smrt odsouzeného
- Promlčení výkonu trestu
- Milost či amnestie presidenta ve formě agraciace
- Samotný výkon trestu včetně osvědčení se u PO a PP



# Zánik negativních důsledků odsouzení

---

- Zahlazení odsouzení
- Zvláštní případy zákonné rehabilitace



# Smrt odsouzeného

---

- Zásada personaly trestu
- Tresty nemajetkové povahy + peněžitý trest
- Výjimka - trest propadnutí věci a propadnutí majetku - účinky nastávají PM rozsudku – vlastníkem se stává stát



# Promlčení výkonu trestu - § 94

---

- Podstata - po uplynutí zákonem stanovené doby nelze trest vykonat
- Zásada účelnosti trestu
- Odstupňování délky promlčecí doby podle *druhu a výše uloženého trestu (30, 20, 10 a 5 let)*



# Promlčecí doba

---

- Počátek běhu - PM rozsudku a u PO a PP právní mocí rozhodnutí, že se trest vykoná
- Stavení běhu promlčecí doby
- Přerušování běhu promlčecí doby





# Stavení promlčení

---

- zdržování se v cizině
- výkon ochranného ústavního léčení nebo zabezpečovací detence
- výkon jiného TOS
- U PT, ZČ, ZP, zákazu vstupu a vyhoštění doba výkonu TOS
- U vyhoštění – doba, po kterou byl jeho výkon přerušen (srov. § 350h TR)



# Přerušení promlčení

---

- opatření soudu směřující k výkonu trestu (*např. nařízení výkonu trestu, výzva k nástupu trestu, příkaz k dodání do výkonu trestu, výzva k zaplacení PT*)
- spáchání trestného činu, na který TrZ stanoví stejný nebo přísnější trest



# Vyloučení z promlčení - § 95

---

- Výkon trestu uloženého za trestné činy uvedené v § 35 se nepromlčuje.
- TČ v hlavě XIII. (výj. §§ 403, 404 a 405)
- vlastizrada, rozvracení republiky, teroristický útok a teror zakládající válečný zločin nebo zločin proti lidskosti podle mezinárodního práva
- jiné trestné činy spáchané od 25. února 1948 do 29. prosince 1989 s horní hranicí nejméně 10 let za podmínek § 35 písm. c)



# Agraciace

---

- Druhy milosti/amnestie – Ústava ČR
- abolice - čl. 63 písm. j)
- agraciace, rehabilitace – čl. 62 písm. g)
- agraciace = prominutí nebo zmírnění trestu uloženého pravomocným rozsudkem ... *prezident odpouští nebo zmírňuje tresty*



# Zahlazení odsouzení

---

- Podstata - nastolení fikce o neodsouzení  
- na pachatele se hledí *jako by nebyl odsouzen*
- Účinek – zahlazené odsouzení není uvedeno ve *výpisu* z evidence Rejstříku trestů



# Způsoby zahlazení

---

- **Ex decreto** = rozhodnutím soudu
- **Ex lege** = ze zákona
- **Rehabilitace** = forma milosti nebo amnestie prezidenta republiky



# Ex decreto

---

- Podmínky - § 105 TrZ
- výkon, prominutí nebo promlčení výkonu trestu +
- vedení řádného života nepřezítě po zákonem stanovenou dobu
- podle druhu a výměry trestu - 15, 10, 5 let, 3 roky, 1 rok
- 105/2 – ztráta čestných titulů vyznamenání a ztráta vojenské hodnosti – doba se řídí podle délky trestu OS, vedle něhož byly uloženy. *Absence úpravy pro případ, že byly uloženy vedle jiného trestu – analogie – řídí se podmínkami pro tento jiný trest.*
- Na žádost (odsouzeného) nebo na návrh (zájmového sdružení nebo osob, které by mohly podat odvolání ve prospěch odsouzeného) , nikoli ex offo - § 363 odst. 1 TR
- § 105/3 – lze i dříve – na návrh odsouzeného nebo toho, kdo je oprávněn nabídnout záruku za dovršení nápravy odsouzeného (srov. § 3, § 6 TrR) – jestliže svým velmi dobrým chováním prokázal, že se napravil (k tomu R 14/1976)

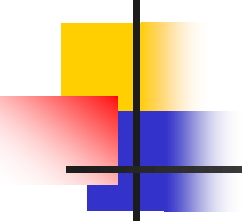


# Ex lege

---

- Fikce o neodsouzení nastupuje přímo ze zákona
- OPP vykonáním nebo pravomocným upuštěním od výkonu či zbytku (§ 65/4)
- PT uložený za přečin spáchaný z nedbalosti vykonáním nebo pravomocným upuštěním od výkonu či zbytku (§ 69/2)
- ZČ vykonáním (§ 74/2)
- PO - osvědčením se nebo fikcí o osvědčení se (84/4)
- PO s dohledem – osvědčením se nebo fikcí o osvědčení se (§ 86/3)
- Upuštění od potrestání (§ 46 /3, § 47 R 63/1973)
- PUodP s dohledem – osvěd. se nebo fikcí (§ 48/8)



- 
- 
- zahlazuje se vždy celé odsouzení
  - bylo-li uloženo více trestů – po uplynutí doby nejdelší (§ 105/5), popř. po splnění podmínek pro zahlazení ex lege u všech trestů (§ 105/6), přiměřeně se použije i na případ, kdy je kombinace ex decreto a ex lege – R 35/1983)
  - i když uplynula doba, nelze zahladit, pokud nebylo vykonáno nebo jinak ukončeno ochranné opatření



# Rehabilitace prezidenta + rehabilitace zákonná

---

- Výrok o zahlazení před splněním podmínek...*prezident zahlazuje odsouzení*
- Zákon č. 119/1990 Sb. Sb. o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů
- Navrácení cti ve vlastním slova smyslu občanovi poškozenému nezákonným rozhodnutím



# Rejstřík trestů

---

- Zákon 269/1994 Sb. o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů
- Organizační složka státu a účetní jednotka, podřízen MS
- Evidence osob pravomocně odsouzených soudy v trestním řízení + evidence jiných významných skutečností pro trestní řízení
- Výpis a opis z evidence Rejstříku trestů



# Zánik ochranných opatření

---

- Zaniknout mohou pouze výkonem, upuštěním od výkonu nebo smrtí
- Nepromlčují se
- Nezahlazují se

# Ukládání sankcí právnickým osobám



---

- Dualismus sankcí: tresty (§15 odst. 1) + ochranná opatření (§ 15 odst. 2)
- Zákonnost, účelnost, přiměřenost
- Průlom do zásady personality



# Přiměřenost trestu a ochranného opatření (§ 14)

---

- kritéria: povaha a závažnost TČ, poměry PO, její dosavadní činnost, majetkové poměry, zda vykonává činnost v veřejném zájmu (strategickou či obtížně nahraditelnou pro národní hospodářství, obranu nebo bezpečnost), působení právnické osoby po činu, účinky, které lze očekávat od trestu pro budoucí činnost PO + důsledky pro třetí osoby (zejména poškození, věřitelé)
- OO nelze uložit, není-li přiměřené povaze a závažnosti TČ a poměrům PO.



# PO - tresty

---

- Zrušení PO – pokud její činnost spočívala zcela nebo převážně v páčání TČ, sídlo v ČR (§ 16)
- Propadnutí majetku – zvláště závažný zločin – majetkový prospěch (§ 17)
- Peněžitý trest – denní sazba 1.000 – 2.000.000 Kč, uložení nesmí být na újmu práv poškozeného (§ 18)
- Propadnutí věci – za podmínek stanovených TrZ (§ 19)
- Zákaz činnosti – na 1 rok až 20 let (§ 20)
- Zákaz plnění veřejných zakázek nebo účasti ve veřejné soutěži – na 1 rok až 20 let (§ 21)
- Zákaz přijímání dotací nebo subvencí – 1 rok až 20 let (§ 22)
- Uveřejnění rozsudku – soud určí druh veřejného sdělovacího prostředku, rozsah uveřejnění a lhůtu ke zveřejnění (§ 23), neuveřejní-li - pořádková pokuta do 500.000, i opakovaně (§ 41/2) TrŘ



# PO – ochranné opatření

---

- Zabrání věci (§ 26) nebo zabrání části majetku (§26a) - za podmínek stanovených TrZ





# Zánik trestu

---

- **Promlčení (§ 24):** odstupňování délky promlčecí doby podle *druhu a výše uloženého trestu (30, 20, 10 a 5 let)*
- **Vyloučení z promlčení (§ 25):** výkon trestu uloženého pro trestné činy uvedené v § 13 se nepromlčuje – hl. XIII (s výj. §§ 403, 404, 405) + rozvracení republiky, teroristický útok, a teror spáchaných za okolností zakládajících válečný zločin nebo zločin proti lidskosti podle mezinárodního práva
- **Zánik účinků odsouzení (§ 27):** *po uplynutí doby uvedené v § 24* (tj. doba stanovená pro promlčení) – fikce neodsouzení



Vše.

---

Hezký den.